

نام کتاب: سوره‌های مبارکه «مریم، طه، انبیاء، مؤمنون، لقمان»

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی

﴿وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا﴾ (مریم/۴)

۱. حضرت زکریا (علیه السلام) از این سخن چه چیزی را اراده کرده بود؟ ا ۷۴

- ا. همواره دعایش به سرعت استجاب شده ☒
 ب. در بندگی خدا، شقی نبوده است ☐
 ج. درخواست‌هایم همه، معنوی بوده است ☐
 د. گناه و مانع استجاب دعا در او وجود ندارد ☐
- ﴿فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَى﴾ (طه/۶۷)

۲. «ایجاس» به چه معناست؟ ب ۱۲۶

- ا. ترس پنهان ☐
 ب. احساس پنهانی ☒
 ج. دریافتن ☐
 د. ترس عمیق ☐

۳. آیه شریفه «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَهُ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا» (انبیاء/۲۲) اشاره به کدام برهان فلسفی دارد؟ ج ۱۶۰

- ا. برهان مشارکت ☐
 ب. برهان استحاله شریک الباری ☐
 ج. برهان تمانع ☒
 د. برهان نفی عبث در خلقت ☐
- ﴿أَمْ آتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ﴾ انبیاء/۲۱

۴. در آیه شریفه، «آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ» اشاره به چه چیزی دارد؟ د ۱۵۹

- ا. خداوند تبارک و تعالی ☐
 ب. خدای زمین ☐
 ج. خدایی برای زمین ☐
 د. بت‌هایی که از سنگ و چوب می‌تراشیدند ☒

تشریحی

﴿فَلَا تَجْعَلْ عَلَيْهِمْ إِيمَانَهُمْ عَدًّا﴾ (مریم/۸۴)

۱. دو احتمال مطرح شده در ذیل «نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا» را بیان کنید. ۱۰۰

۱. ما اعمالشان را به دقت می‌شمیریم.
 ۲. ما ایام عمر و نفس‌های آنها را می‌شماریم یعنی مدت عمرشان کوتاه و تحت شماره است.

﴿لِئَلَّيْكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى﴾ (طه/۲۳)

۲. منظور از «آیات کبری» چیست؟ ۱۱۲

دو معجزه مهم حضرت موسی (علیه السلام): تبدیل شدن عصا به اژدها و سفید و بی عیب بیرون آمدن دست حضرت موسی (علیه السلام) از گریبان.

﴿اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ﴾ (انبیاء/۱)

۳. ا. نسبت بین «غفلت» و «اعراض» را بیان کنید. ب. منظور از «نزدیک شدن حساب» چیست؟ ۱۵۲

ا. غفلت سبب اعراض است ب. باقیمانده دنیا در برابر آنچه گذشته کم است و به همین دلیل رستاخیز نزدیک است. (= نزدیکی نسبی)

۴. تعبیر «تذکره» و «من یخشی» به چه چیزی اشاره دارند؟ ۱۰۷

تذکره: اشاره به این واقعیت دارد که اساس تعلیمات الهی در درون جان انسان‌ها وجود دارد و تعلیمات انبیاء و پیامبران آن را بارور و یادآوری می‌کند. من یخشی: تا نوعی احساس مسئولیت (خشیت و ترس) در آدمی نباشد، پذیرای حقایق نخواهد شد.

﴿إِذْ قَالَ لِأَيُّهَا قَوْمُهُ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ﴾ (انبیاء: ۵۲)

۵. أ. عکوف به چه معناست؟ ب. ضمن ترجمه «تماثیل» با استناد به آیه، رابطه قلبی و عملی قوم حضرت ابراهیم (علیه السلام) با «تماثیل» را بنویسید. آ. عکوف به معنای ملازمت همراه با احترام است.

ب. تماثیل: بتها - با توجه به معنی عاکفون معلوم می‌شود: آنها چنان به بتها دلبستگی پیدا کرده بودند که گویی همراه و ملازمشان بودند.

﴿قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلْفَهُ ثُمَّ هَدَى﴾ (طه/۵۰)

۶. دو اصل اساسی‌ای که آیه به آن اشاره دارد را بیان نمایید. ۱۲۱

۱. تأمین نیازمندی‌های موجودات ۲. به کار گرفتن نیروها و امکانات در مسیر پیشرفت موجودات و هدایت و رهبری آنها.

﴿وَلَا تَصْعَرَ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْسُ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ... * وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ﴾ (لقمان/۱۹-۱۸)

۷. توصیه‌های لقمان به فرزندش در این آیه‌ها را بازگو کنید. ۵۷۱-۵۷۰

متواضع باش و با بی‌اعتنایی از مردم روی مگردان، مغرورانه بر زمین راه نرو، در راه رفتن اعتدال را رعایت کن از صدای خود بکاه و هرگز فریاد مزین. خلاصه نهی از خود برتر بینی و خود پسندی و امر به اعتدال در عمل و سخن شده است.

﴿قَالُوا رَبَّنَا عَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ * رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ * قَالَ اخْسُؤْا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ﴾ مؤمنون/۱۰۸/۱۰۶

۸. مقصود از جمله «اخْسُؤْا» - که به صورت فعل امر آمده است - چیست؟ ۲۷۳

جمله که به صورت امر آمده است معمولاً برای دور کردن سگ به کار می‌رود و هر گاه در مورد انسان گفته شود به معنی پستی او و استحقاقش برای مجازات است.

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ لقمان/۶

۹. آیه شریفه در مذمت چه کسی نازل شده است؟ توضیح دهید. ۵۶۱-۵۶۰

آیه شریفه در ذم نضر بن حارث که مردی تاجر بود و به ایران سفر می‌کرد می‌باشد؛ او داستان‌های ایرانیان را برای قریش بازگو می‌نمود و می‌گفت: اگر محمد برای شما سرگذشت عاد و ثمود را نقل می‌کند. من داستان‌های رستم و اسفندیار و اخبار کسری و سلاطین عجم را بازگو می‌کنم! مردم هم دور او جمع می‌شدند و استماع قرآن را ترک می‌کردند. آیه شریفه نازل شده و فرمود: بعضی از مردم سخنان بیهوده را می‌خرند تا مردم را از روی نادانی از راه خدا گمراه سازند و آیات الهی را به استهزا بگیرند، برای آنان عذابی خوار کننده است.